

EN MIDTSOMMER- NATTSDRØM

AV WILLIAM SHAKESPEARE
REGI MARIA KJÆRGAARD-SUNESSEN

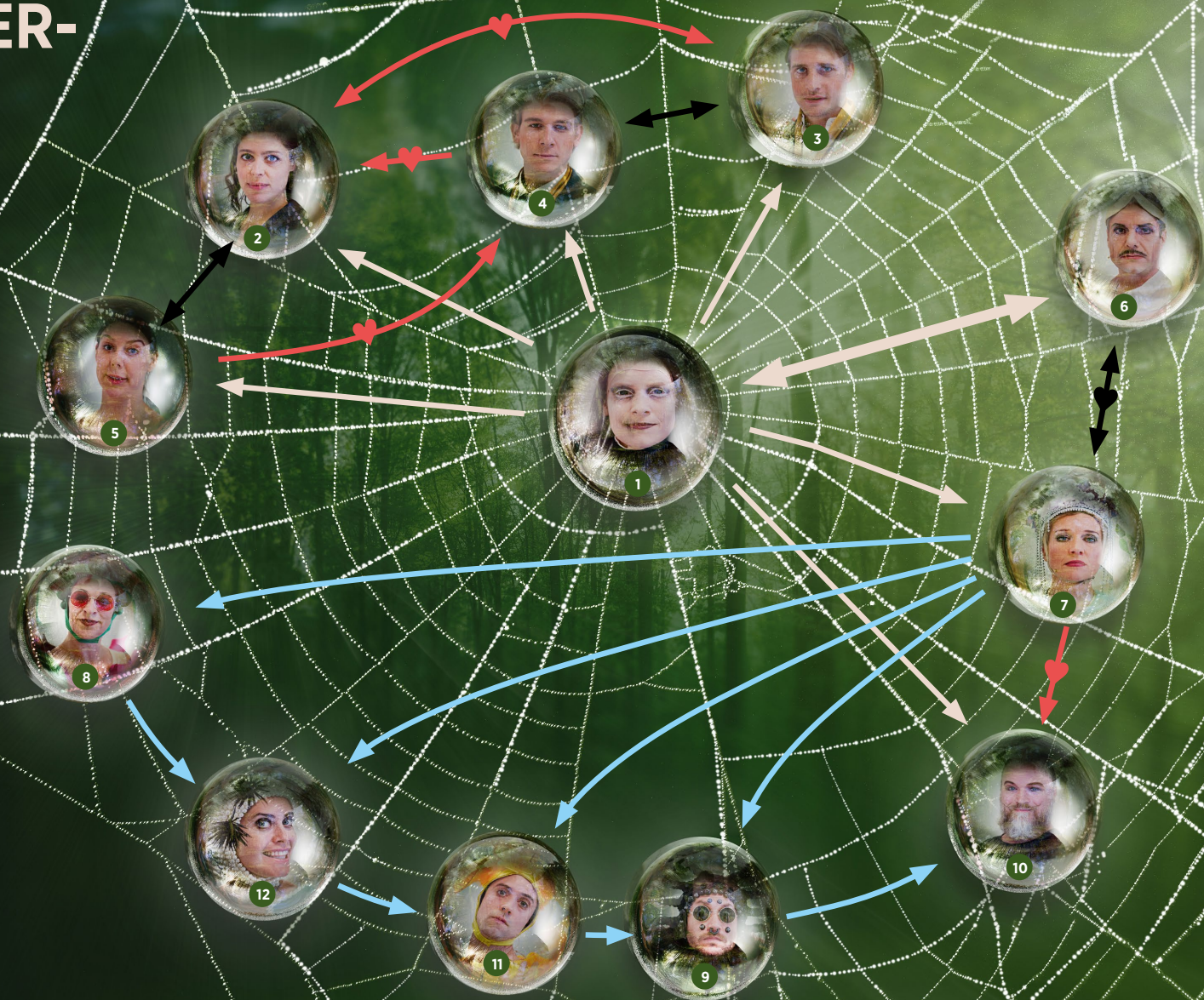
UNDERSVINGS
MATERIELL 2019

ROGALAND
TEATER

EN MIDTSOMMER-NATTSDRØM

RELASJONSKART

- 1 PUCK
- 2 HERMIA
- 3 LYSANDER
- 4 DEMETRIUS
- 5 HELENA
- 6 OBERON
- 7 TITANIA
- 8 ERTEBLOMST
- 9 SPINDELVEV
- 10 NIKOLAJ RUMPE/ESEL
- 11 SENNEPSFRØ
- 12 MØLL (FNUGG)

INNLEDNING

Skolematerialet henvender seg til siste trinn på ungdomskolen og det videregående trinn. Opplegget er ment som inspirasjon til arbeid i klassen i forbindelse med teaterbesøket og kan benyttes som for- og etterarbeid av forestillingen.

Hvordan materialet benyttes er opp til hver enkel lærer og dere er hjertelig velkommen til å kontakte oss dersom det er spørsmål rundt oppgavene.

Carl Jørn Johansen
carl@rogaland-teater.no

Nina H. Godtlibsen
nina@rogaland-teater.no

Lykke til!

OPPVARMINGEN

Oppgaven løses ved at elevene flytter seg til en “Ja-side” og eller en “nei-side” i klasserommet. Mellom hver påstand skal elevene gå til utgangspunktet i midten, for å null stille seg. Her kan man finne på flere påstander.

A PÅSTANDER, «JA» OG «NEI» SVAR.

Jeg har vært på Rogaland Teater før

Jeg har sett En Midsommernattsdrøm før på teater

Jeg har sett Shakespeare før på teater

Jeg tror noen av de mannlige skuespillerne har tights på.

Jeg har sett En Midsommernattsdrøm før på film?

Shakespeare er litt kjedelig.

B PÅ EN SKALA FRA 1 TIL 10

Jeg tror at nattens drømmer har innvirkning på våre liv

Jeg tror at det er mere mellom himmel og jord?

Jeg tror på kjærlighet ved første blick

Jeg tror at Amors piler treffer tilfeldig?

Jeg gruer meg til å gå i teatret

Dialogen: Hvorfor står du der du står?

Start en samtale med de nærmeste rundt deg. Lærerne spør inn til de forskjellige grupperinger. Det er lov å flytte plass hvis man endrer mening under samtalen.

TEATER ER OPPLEVELSER, OG KAN IKKE OPPLEVES FEIL.

Det finnes ingen fasit på hvordan man skal gå fram i møtet med en teaterforestilling. Noen ganger kan det være fint å komme uten forkunnskaper og bare ta imot forestillingen og se hvor den tar deg hen. Andre ganger er det både gøy, og til stor hjelp, at man setter seg godt inn i forestillingen før man ser den.

Å gå på teater er en komplisert ting å holde på med. Det kombinerer kunst, underholdning og fritid. Man kan gå på teatret av så forskjellige grunner som for eksempel underholdning, læring, estetikk, eller virkelighetsflukt, ofte er det en kombinasjon av disse.

Teateropplevelsen er flyktig, den vil bare eksistere i den tid dere sitter i salen og vil aldri komme igjen. Teater er flyktig. Skuespillerne forsøker selvfølgelig å gjøre noenlunde det samme hver kveld, men det vil alltid være små nyanser. Noen ganger vil feil oppstå og man forsøker å rette de, noen ganger for en publikummer et hosteanfall under en dødsscene, en mobil kan ringe. Ingen forestilling er den samme.

I motsetning til kunsten man opplever på et museum, der kan man være noenlunde sikker på at utstillingen er den samme hvis man besøker den neste dag, er teater levende mennesker som underholder andre levende mennesker og det eksisterer kun fordi publikum ser på. Den store teatermann Peter Brook definerer teater som: A spiller B, mens C ser på. Så enkelt er det.

Det har eksistert og eksisterer teaterformer som dyrkes uten et publikum, men dette er et teaterteoretisk forskningsprosjekt. Generelt må man si at teater er en av de få tilbakeværende arenaer hvor kunsten oppstår i møtet mellom mennesker.

Mange er litt redde for å gå i teatret. Den gamle fordommen om en eim av høykultur sitter fortsatt i hos mange. Man skal kle seg fint, tale kultivert, det er bare gamle damer som går i teatret og det varer i alt for lang tid.

Det oppleves også som om det er et krav om å forstå. Hva handler det om? Hva vil de si? Hvorfor gjorde de det på den måten? osv. Hvis man sitter under forestillingen og stresser over de spørsmål, kan man fort gå glipp av en opplevelse!

Vi påstår at den simultantolkende publikummer snyter seg selv for teateropplevelsen. Refleksjonen over det man har sett foregår etterpå. Under forestillingen er det følelsene og inntrykkene som styrer.

Ingen har rett, 2+2 er ikke alltid 4 i teatret. Regissøren har selvfølgelig en tolkning av stoffet, men hver eneste publikummer kommer inn i teatret med sin personlige bagasje. Denne vil selvfølgelig farge ens opplevelse av stykket. Derfor kan man ikke diskutere eller snakke om en teateropplevelse i termene rett og galt. Men man skal kunne begrunne hvorfor man synes som gjør.

Her skal tilknyttes at i denne sammenhengen vet vi faktisk ikke 100% om William Shakespeare skrev dette stykket, og hvis han gjorde det er det ikke sikkert at det er denne teksten. Ingen nedskrevne manus fra Shakespeares hånd er funnet. I perioden etter hans død ble det ikke spilt teater pga. den engelske borgerkrigen. Da teatrene ble åpnet igjen etter noen år, var engelsk dramatikk umoderne, Shakespeares tekster ble nærmest for folkeeventyr å betrakte, man brukte de som man ville.

Men noen ting kan man bli enige om. De helt indiskutable fakta. Og det er det vi kan se og det vi kan høre. Scenografien, lyset, kostymene, rekvisittene og lyden, musikken og ordene og stemmene.

Disse inntrykkene danner grunnlaget for den personlige tolkningen og den personlige opplevelsen.

FORVENTNINGER

JOBBSAMMEN TO OG TO. DERE KAN BRUKE INTERNETT.

1. Hvilke forventninger eller assosiasjoner får du av tittelen, «En Midsommernattsdrøm»?
2. Gå inn på www.rogaland-teater.no og les hva Rogaland Teater skriver om forestillingen. Hvordan er det visuelle uttrykk? Hvordan “selges” forestillingen? Hva gjør dette med dine forventninger?
3. Hvem medvirker i forestillingen. Er det noen av disse skuespillerne du har sett i2 andre forestillinger eller film og tv? Hva gjør dette med dine forventninger?
4. Instruktøren er danske Maria Kjærgaard-Sunesen. Hvem er hun? Finnes det noen intervjuer? Hva gjør det med dine forventninger?

MOBILTELEFONSØK

JOBBSAMMEN I GRUPPER PÅ 4.

1. Dramatikeren William Shakespeare, verdens mest kjente skrivende menneske. Hvor mye kan dere finne ut om ham, hans forfatterskap og hans samtid? Bruk 8 minutters intensiv googling. Presenter deres funn, flere forskjellige fakta fra flere forskjellige kilder ønskes. Det er ikke lov bare å bruke wikipedia. Jo mer fantastiske opplysningene er, jo bedre. Presenter deres funn.
2. Forestilling heter En Midsommernattsdrøm. Hva er midtsommer? Hvilken betydning har den? Hva er en drøm? Hvorfor drømmer vi? 5 min.
3. Hva fant dere?

Presenter for klassen.

SPRINGBRETT INN I FORESTILLINGEN

STYKKETS BAKGRUNN

Man regner med at stykket hadde sin urpremiere en gang i 1595/96, samme tidspunkt som Shakespeare skrev tragedien «Romeo og Julie». «En midtsommernattsdrøm» er en komedie som var en bestilling til et adelig bryllup. (Ikke ulikt det fra handlingen i stykket, der håndverkerne skal spille et stykke i bryllupet).

Man regner også med at publikum hadde god kjennskap til Midtsommernatten, den natten med magiske egenskaper, natten man kan møte på alver og feer i skogen, og den natten man i drømmen kan se hvem man skal gifte seg med. En annen tradisjon publikum på denne tiden kjente til var «May Day». «May Day» var en fruktbarhetsfest som fant sted i mai/juni, hvor unge gutter og jenter stod opp ved midnatt og gikk ut i skogen, hvor de forrentes i dans og lystig lek. Om morgenen kom de hjem med grener og store blomsterbuketter. Man kan tenke seg til at kirken ikke fant dette så bra, og man vet at flere prester forsøkte å

stanse denne tradisjonen, uten hell.

Puck er den første karakteren vi møter i stykket. Puck er kjent i de fleste land i Nord Europa. Med variasjoner puck pukka puki osv,

Han var en alv som kunne hjelpe bonden med dyrene og avlingen, dersom man var snill med ham og gav han mat og drikke, men var han misfornøyd kunne han gjøre stor skade. I engelsk folkløse er han også kjent som Robin Goodfellow, og i Norge er han nissen på loven. I senere tid har han blitt beskrevet som en djevel.

Det er ikke vanskelig å forestille seg at mennesker på Shakespeares tid, som levde av jorda og dyrehold, forhold seg like mye til alvene og feene ute på markene som til en fjernere Gud i kirken. Helt opp til 1900 tallet i Trøndelag vites det om bønner som foretok åkervekking.

MUSIKK LYTTEOPPGAVE

OUVERTUREATHENS SKREVET AV ANDERS ORTMAN TIL FORESTILLINGEN

Lukk øynene og bare lytt, tøm hodet å ta imot musikken fra forestillingen.

Hvilken stemning kommer du i? Får du noen bilder i hodet?

VIRKELIG VERDEN

THESEVS
ESPEN REBOLI BJERKE

HIPPOLYTA
ULRIKKE DØVIGEN

HERMIA
INGRID RUSTEN

LYSANDER
LARS BERGE

HELENA
RAGNHILD TYSSE

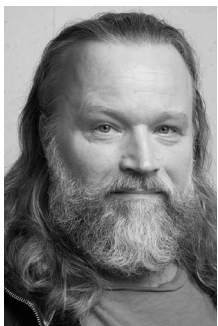
DEMETRIUS
JACOB VIGELAND

ÆGEA
MARIANNE HOLTER

PUCK
NINA ELLEN ØDEGÅRD

NIKOLAJ RUMPE/
PYRAMUS
JONAS DIGERUD

PETER NAGL/ PROLOGUS
MARKO KANIC

HARALD HAMRE/LØVE/
MUR
MATIAS KUOPPALA

SIRI SIKVALDERKÅL/
THISBE
MAREIKE WANG

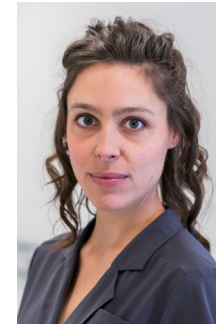
ALVEVERDEN

OBERON
ESPEN REBOLI BJERKE

TITANIA
ULRIKKE DØVIGEN

HERMIA
INGRID RUSTEN

LYSANDER
LARS BERGE

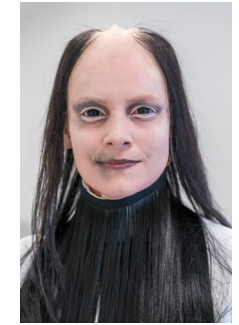
HELENA
RAGNHILD TYSSE

DEMETRIUS
JACOB VIGELAND

ERTEBLOMST
MARIANNE HOLTER

PUCK
NINA ELLEN ØDEGÅRD

NIKOLAJ RUMPE/
ESEL
JONAS DIGERUD

SPINDELLEV
MARKO KANIC

SENNEPSFRØ
MATIAS KUOPPALA

MØLL (FNUGG)
MAREIKE WANG

FYSISK HANDLINGSREFERAT

GJØR DET LETTERE Å HUSKE. Se vedlegget 1.

Be 18 frivillige om å komme opp. Gi elevene hvert sitt rollebilde, som de skal holde opp foran seg når rollen deres dukker opp i referatet. Her kommer det an på hvor trygge elevene er, kanskje kan de spille og agere litt med, det har ofte positivt resultat.

I denne forestillingen er parene; Hippolyta/Thesevs og Titania/Oberon spilt av samme skuespillere. Dette regivalg er ofte gjort og man mener at det også ble gjort på shakespeares tid for å speile de to verdener.

Dessuten er Egeus og Philostrate blitt til Ægea og spilt av en kvinne. Denne skuespiller spiller også rollen som Ertefrø.

KONGELIGE

Thesevs, hertug av Aten, skal gifte seg med Hippolyta Espen Reboli Bjerke.

Hippolyta, amazonenes dronning
Ulrikke Døvigen

Helena, forelsket i Demetrius
Eva Ragnhild Tysse

Lysander, forelsket i Hermia
Lars Berge

Hermia, forelsket i Lysander
Ingrid Rusten

Demetrius, Hermias kommende brudgom
Jacob Vigeland

Ægea, Hermias mor
Marianne Holter

ALVER

Oberon, alvenes konge Espen Reboli Bjerke

Titania, alvenes dronning Ulrikke Døvigen

Puck, Oberons hoffnarr og tjener Nina Ellen Ødegård

Erteblomst, Marianne Holter

Sennepsfrø, Matias Kuoppala

Fnugg, Mareike Wang

Spindellev, Marko Kanic

HÅNDVERKERE

Nikolaj Rumpe, skredder (Pyramus i skuespillet "Pyramus og Thisbe") Jonas Digerud

Peter Nagel, tømrer (Prologus) Marko Kanic

Siri Skvallerkål gartner, (Thisbe og måneskinn) Mareike Wang

Harald Hamre snekker, (Muren og Løven)
Matias Kuoppala

HANDLINGEN I KORTE TREKK

SAMLESES MED VEDLEGG 1

AKT 1 SCENE 2 ATHEN

hvert sitt rollebilde, som de skal holde opp foran seg når rollen deres dukker opp i referatet. Her kommer det an på hvor trygge elevene er, kanskje kan de spille og agere litt med, det har ofte positivt resultat.

AKT 2 SCENE 1 SKOGEN

Erteblomst, Sennepsfrø, Fnugg og spindellev (Titantias alver) møter Puck (Oberons sjefsalv, tjener og hoffnarr) Vi får vite at Oberon vil holde fest i kveld og at Titania bør holde seg vekk. Oberon er nemlig sjalu på henne fordi hun har en stjålen prins i hoffet sitt.

Oberon og Titania møtes i skogen, begynner straks å krangle, beskylder hverandre for å flørte med andre. Oberon vil ha den stjålne prinsen men Titania nekter.

Oberon ber Puck finne en tryllesaft fra en blomst som Amors pil traff en gang han misset på målet. Tryllesaften gjør at man forelsker seg i den første man ser. Oberon vil bruke den på Titania for å hevne seg på henne.

Demetrius kommer inn i skogen. Helena har fortalt ham om planen til Hermia og Lysander og derfor vil han finne dem.

Oberon gjemmer seg og lytter.

Helena har fulgt etter Demetrius. Hun forteller at hun elsker ham, men Demetrius vil ikke vite av henne og avviser blankt.

Oberon synes synd på Helena og ber Puck om å bruke trylledrikken på Demetrius, så han kan gjengjelde Helenas kjærlighet.

AKT 2 SCENE 2 SKOGEN

Titania sover i skogen, Oberon har fått tryllesaften av Puck og drypper den på øynene til Titania.

Hermia og Lysander er også kommet til skogen, også de legger seg til å sove

Puck kommer, tror at Lysander er Demetrius og drypper tryllesaften i øynene hans.

Helena finner Lysander og vekker ham, Lysander forelsker seg i Helena, Helena tror ikke på det. Lysander forlater Hermia innen hun våkner.

AKT 3 SCENE 1 SKOGEN

Håndverkerne har møttes i skogen får å øve på forestillingen. De legger ikke merke til Titania som ligger og sover.

Puck ser på håndverkerne, irriterer seg over Rudolf Rumpe og tryller på ham et eselhode. De andre håndverkere flykter i skrekk.

Rumpe skjønner ingenting. Synger en sang, vekker Titania som straks blir forelsket i ham. Titania nekter Rumpe å forlate skogen. Hun kaller på alvene sine og ber dem varte opp Eselet (Rumpe).

– PAUSE –

AKT 3 SCENE 2 SKOGEN

Puck avlegger rapport til Oberon om håndverkerne, de unge og Titania og eselet.

Demetrius og Hermia kommer. Puck innser at han har gitt trylledrikken til feil ung mann.

Hermia beskylder Demetrius for å ha drept Lysander. Demetrius nekter og legger seg til å sove.

Demetrius får tryllesaften i øynene.

Helena og Lysander kommer. Demetrius våkner og forelsker seg i Helena, slik Oberons plan egentlig var.

Status: både Lysander og Demetrius er nå forelsket i Helena!

Hermia kommer - de krangler. Hermia og Demetrius vil at Lysander skal holde sitt løfte til Hermia.

Helena tror alle lyger og gjør narr av henne.

Demetrius og Lysander utfordrer hverandre til duell hvor de skal kjempe om Helena.

Oberon får Puck til å senke et mørke over skogen så de unge mennene ikke kan se noe. Demetrius og Lysander forviller seg i skogen. Da de utmattet legger seg til å sove, retter Puck på sin feil og gir Lysander en motgift så tryllesaften ikke virker lengre.

AKT 4 SCENE 1 SKOGEN

Titania og alvene varter opp Rudolf Rumpe, som nyter det.

Titania og Rudolf Rumpe legger seg til å «sove».

Puck og Oberon kommer. Puck forteller at han har fått den stjalne prinsen av Titania.

Oberon er tilfreds og drypper nå tryllesaft i Titanias øyne for å oppheve forelskelsen i Eselet/Rumpe. Titania våkner og undrer seg over at hun var betatt av et esel.

Puck forvandler Rumpe så han ikke lengre er et esel.

Scenen skifter til Thesevs og Hippolyta. Ægea er med på jakt. De finner de 4 unge sovende i skogen.

Lysander, som nå ikke er fortryllet lengre, innrømmer sin og Hermias plan. Ægea vil ha han straffet, men Demetrius fortelle at han på merkelig vis nå er forelsket i Helena.

Thesevs dropper jakten og går hjem for å planlegge tredobbelt bryllup.

Rumpe våkner og blir enig med seg selv om at det hele må ha vært en drøm.

AKT 5 SCENE 1

Thesevs avviser de unge historier som nyforelsket kjærlighetsvanvidd, Hippolyta er uenig.

De unge kommer inn. Det skal være fest med underholdning.

Håndverkerne viser sin forestilling. Den er katastrofal.

Thesevs erklærer at festen skal fortsette hver natt de neste 14 dager.

Puck avslutter forestillingen med en monolog hvor han ber publikum se i nåde til skuespillerne, klappe og se på det hele som en drøm.

STYKKETS SAMTID

Rommet og dramatikken, verbale- og ikke-verbale lokaliseringsteknikker.

Scenerommet, der dramatikken utspiller seg, har variert gjennom teaterhistorien. I gresk antikk teater spilte de ute på store utendørs amfier der publikum satt i en litt mer enn en halvsirkel rundt spilleplassen, senere i middelalderen får vi simultanscener, der handlingen utspilte seg på flere scener ad gangen og i renessansen, og opp til vår tid, fikk vi innendørs titteskapscene og muligheten for sceniske effekter som kulisser, settstykker, lyseffekter og annet som skaper ikke-verbal illusjon om et fiktivt spillerom.

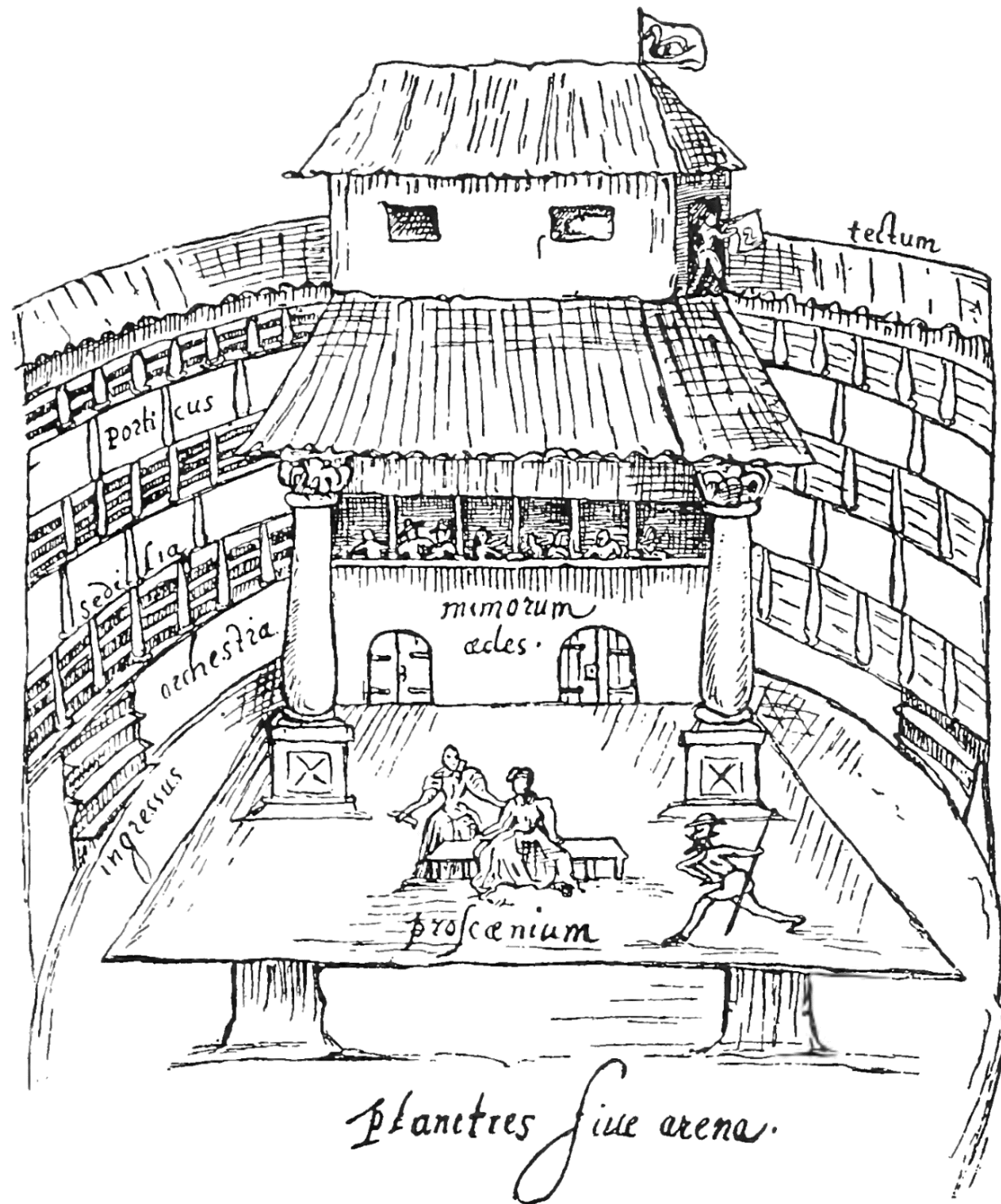
Shakespeares teater, eller Det elisabetanske teatret, skiller seg ut fra resten av Europa i renessansen. Det er som om det befinner seg midt i mellom middelalderens vognteater og renessansens innendørs titteskapsteater. Scenerommet er en enkel platting, med en bakgrunn av to nivåer der det kan utspille seg scener og foretas inn og utganger. Det var ingen kulisser, ingen settstykker eller annet. Bortsett fra noen rekvisitter (pil og bue, speil, blomst, fakler og krone) og flotte kostymer, ble det visuelle, eller illusjonen, formidlet gjennom det verbale. Atmosfæren i rommet kunne «males» gjennom dikterisk språk, som hos Puck i 2. akt scene 1:

PUCK:

Hver gang de møtes nå, i kratt, ved tjern og kilde, i lundens dunkle ro og under stjerner milde, så krangler de så høyt at min alvetropp må søke ly av skrekk i hver sin eikenøtt.

Denne verbale lokaliseringsteknikken tillater Shakespeare å hoppe mye fra sted til sted, men det gir oss også en visuell forståelse. Tenk hvor små alver er, de kan søke ly i en eikenøtt...

Spillestilen var direkte og det var null problem å åpne og lukke den 4. vegg. Den 4. vegg, er den imaginære «veggen» mellom scene og salen. I moderne tid har det vært et mål at skuespillerne ikke henvender seg eller ser på tilskuerne. Det skulle fremstå så naturlig som mulig og publikum satt i salen og «kikket inn gjennom et nøkkelhull». Sånn var det altså IKKE i Shakespeares teater, her gikk skuespillerne fram og snakket direkte til sitt publikum.

ETTER FORESTILLINGEN

Oppgavene i forhold til form og estetikk kan være lurt å lese før man ser forestillingen.

Hvordan man opplever en teaterforestilling kan variere fra dagsform til interesse for temaet den behandler, om man kjenner musikken, og om man forstår måten skuespillerne spiller på. Noen ganger går man ut fra en forestilling og er ferdig med den, andre ganger surrer den rundt i hodet lengre. Det er ikke alltid man kan sette ord på hvorfor man mislikte eller likte den forestillingen man nettopp har sett.

De neste oppgavene er ment som en hjelp til å huske og analysere forestillingen du har sett ved å bryte den ned i små biter for så å sette den sammen igjen.

1. Lag et kort handlingsreferat av hva dere så. Hvem traff vi, hvor var vi og hva skjedde. Prøv å gi en nøytral beskrivelse, uten å tolke.
2. Hva likte dere med forestillingen, det beste, det morsomste, det merkeligste, det dårligste, det mest rørende, det gjenkjennelige? Alt er lov, men dere SKAL begrunne deres meninger!

FORM & ESTETIKK

JOBB SAMMEN I GRUPPER PÅ 4.

SCENOGRAFI er et scenisk element som understøtter regien. Det er rommet skuespillerne befinner seg i, lyset, video, rekvisitter, kostymer. Noen ganger illustrerer scenografien miljøet scenen utspiller seg i, ute, inne, stue, kjøkken også videre. Scenografien kan være realistisk med riktige møbler, vinduer og vegger. Andre ganger kommuniserer scenografien mer abstrakt eller symbolsk, og har sine egne kommentarer til tematikken i teksten. Hvordan Simon Holk Witzanskys scenografi i denne forestillingen?

1. Hva så dere? Former, materiale, kostymene, motsetninger og likheter.
2. Hvilke assosiasjoner gir scenografien deg?
3. Understøtter scenografien tematikken? På hvilken måte?
4. Video er en del av det scenografien i «En Midtsommernattsdrøm», hvordan ble det brukt, og hvordan effekt hadde det på deg som publikum?
5. Denne forestilling benytter seg også av lukt som estetisk element. Hvordan fungerer det?

REGI er hvordan instruktøren har komponert forestillingen, helheten, energien, rytmen og tempoet. Regissøren er kunstnerisk ansvarlig for forestillingen. Regien bestemmer hvordan skuespillerne sier teksten, om de har en realistisk spillestil eller ikke, og om man spiller som om publikum ikke er tilstede (fjerde vegg) eller om man tidvis snakker direkte til publikum. Ulik regi kan gi helt forskjellige forestillinger utfra samme manuskript eller samme tekst.

1. Kan dere si noe om regien i "En Midtsommernattsdrøm"?
2. Snakket de direkte til publikum?
3. Var skuespillerne realistiske?
4. Hadde skuespillerne samme spillestil gjennom hele forestillingen? Var de på scenen hele tiden? Hvordan var rytmen?
5. Hvordan forholdt skuespillerne og karakterene de spilte seg til scenografien i rommet?
6. Hvordan var stemningen?

KOREOGRAFI bevegelse i rommet. Koreografi kan understøtte handlingen, men kan også ha sitt eget språk. Følelser kommer opp i bevegelsene.

1. Kampsportkoreografi m.m hva får dere øye på?

MUSIKK benyttes i mange teaterforestillinger for å få publikum i en spesiell stemning eller for å kommentere det som skjer på scenen.

1. "En Midtsommernattsdrøm" er det mye musikk. Kan du si noe om musikken?
2. Var det noen referanser fra musikk du har hørt før?
3. Husker du hvordan den ble brukt?
4. Lydeffekter. Det er mange effekter i forestilling. Hvordan brukes de?

LYSDESIGN er et eget kunstnerisk uttrykk, lyset som scenografien kan understøtte forestillingen, gi naturlig lys, si noe om det er varm eller kaldt, morgen eller kveld, men lys kan også ha sin egen stemme eller uttrykk i forhold til stykkets tematikk og stemning.

1. Hvordan var lyset i En Midtsommernattsdrøm?
2. Symbolsk eller naturlig?

PERSPEKTIVERING

Her kan man, som i starten, bruke standpunktøvelser ved å la elevene flytte seg fysisk i rommet til sine svar, som oftest Ja, Nei og Annet svar. La elevene snakke sammen hvorfor de svarer det de gjør og la de drøfte det i plenum.

1. Er stykket aktuelt i dag? Er det tenkelig at unge mennesker som elsker hverandre, nektes å elske hverandre? Tror vi at vi er helt fri?
2. Kjærlighet. Er den styrt av fornuften?
3. Kjærlighet Har vi kontroll over den?forventninger?

De neste spørsmålene er mer til diskusjon eller skriveoppgaver i klassen. Start med å sitte i par, for så senere å diskutere i plenum.

1. I forestillingen blir vi presentert for hovedsakelig 3 forskjellige former for forhold? Turbulent men likestilt, fornufteskenskap og ungt begjær. Kan du si noe om relasjonen mellom Thesevs/Hippolyta , Titanian/Oberon, Hermia/Lysander og Helena/Demetrius. Finner vi disse forholdene i dag, og kan dere evt komme med noen eksempler?
2. Helena er villig til at gjøre hva som helst, hun tilbyr alt hun har, helt ukritisk, for å få den som ikke elsker henne til å elske seg. Finnes det eksempler på hvordan man kan relatere det til i dag?
3. I Shakespeares tekst og i forestillingen er byen der hvor lov og orden hersker og skogen er et symbol på det mystiske, det farlige og det erotiske. Et sted hvor krefter utenfor vår kontroll hersker. Finner vi magien i dag? Har vi disse symboler i dag eller er skillet mere utvisket? (tur i byen, fester, russetid?)
4. Instruktøren har uttalt i et intervju at man kan ødelegge Shakespeare med å prøve å forstå. Hvorfor er det sånn i dag at vi oftest forsøker å forstå, mer enn å oppleve?

SLUTTOPPGAVER

Alle elevene får et A3-ark. Hver elev skal fullføre en av disse setningene:

Kjærlighet er

Drøm er

Min midtsommernatt er

Det er lov å tegne symboler eller annet.

MUSIKK

OuvertureAthens skrevet av Anders Ortman til forestillingen

1. Musikken settes på og elevene kommer opp en av gangen og sitter seg på en stol foran klassen. Eleven finner roen og holder plakaten fram slik at den synes, eleven sitter helt nøytral i flere sekunder, før hun eller han reiser seg og neste mann kommer opp. Man kan velge å benytte to stoler, da vil det være to elever oppe av gangen.

2. Alternativ oppgave, som vist på lærerkurset:

Del klassen i to, halvparten på gulvet og resten i salen. La dem på gulvet spre seg godt ut på gulvet. Sett musikken på og la de to bakerste elevene gå langsomt fram mens de viser sine plakater. Når de kommer til en ny elev, tar eleven opp sin plakat og holder den tydelig fram mens eleven følger rekken videre til neste elev på gulvet. Til sist har de samlet alle elevene inn på en lang rekke av plakater. På felles impuls snur de seg, tar plakaten ned og går tilbake til plassene sine, blir stående helt stille til musikken er slutt.

Disse oppgavene gir elevene mulighet til å reflektere rundt stoffet gjennom en enkel «performance».

BONUSMATERIALE

Den kunstneriske prosessen før en forestilling er klar. Hvor starter den?

- Teatersjefen
- Dramaturgiat
- Kunstneriskråd
- Instruktør

Teatersjefen har kjent til forestillingen kanskje i hele 2 år før den kommer på scenen. Han eller hun har tenkt høyt sammen med dramaturg og det kunstneriske råd. Hva skal settes opp og hvorfor, hvilke instruktør kan passe?

Kunstnerisk team består av?

- Instruktør
- Scenograf
- Kostymedesigner
- Sminke og parykk
- Lysdesign
- Koreograf
- Musiker/komponist/lyd-design
- video- designer

PROSESSEN

Rammemøte-, skisse og modellmøte, her presenterer instruktør og scenograf sine tanker, og teatret gir dem noen økonomiske rammer. Modellmøtet er alt klart og hele teatret får se scenografien og høre instruktøren snakke om sine tanker om forestillingen. Så kan salgsavdelingen begynne å markedsføre forestillingen.

- Leseprøve, første gang skuespillerne møter teksten.
- Prøvetid, det er ca. 8 ukers prøvetid
- Publikumsprøver, den siste uken før premiere har vi publikum inn for å kjenne responsen, ler de der vi ønsker, forstår de det vi vil de skal forstå ...
- Premiere, nå er forestillingen ferdig og vises for førstegang.
- Forestilling, det kunstneriske teamet forlater produksjonen og skuespillerne skal nå eie forestillingen.

WILLIAM SHAKESPEARE

- 1564 – William Shakespeare blir født i Stratford-upon-avon. Eldste sønn av John og Mary. Fødselsdagen er 23/4, men det er ikke sikkert.
- 1582 – William Shakespeare gifter seg med den flere år eldre Anne Hathaway.
- 1583 – Datteren Susanna blir født
- 1585 – Tvillingene Hamnet og Judith blir født.
- 1585 – 1592. Vi aner ingenting om disse årene.
- 1592 – Shakespeares navn dukker opp i London. En dramatikerkollega karakteriserer ham som «en oppkomling av en kråke, som pynter seg med våre fjær.»
- 1595 – Blir medeier av teaterkompaniet The Chamberlains Men
- 1596 – Hamnet dør. John Shakespeare får rang av Gentleman og får rett til sitt eget våpenskjold. Trolig betalt av William.
- 1597 – Kjøper det største huset i hjemby Stratford
- 1599 – Globe Theatre åpner. Dette blir spillestedet for Shakespeares teatergruppe i mange år.
- 1603 – Kong Jakob I gir et rettighetsbrev til The Chamberlains Men. De kan nå spille fritt i hele landet under kongens beskyttelse. De skifter navn til The Kings Men.
- 1607 – Datteren Susanna gifter seg
- 1609 – The Kings Men begynner å spille innendørs i The Blackfriars Theatre
- 1610 – Man antar at det er dette året Shakespeare flytter tilbake til Stratford for godt.
- 1613 – Shakespeare skriver sine siste verker.
- 1616 – Datteren Judith gifter seg. Shakespeare dør. 23. april, på sin fødselsdag.
- 1623 – Hans samlede verker blir trykt første gang.

I sine 52 leveår skrev Shakespeare 38 skuespill og flere dikt. Han blir regnet for den største dramatikeren som har levd. Likevel vet vi lite om hans liv.

Det verserer flere teorier om at Shakespeare ikke skrev stykkene selv og at han ikke engang kunne skrive sitt eget navn. At han var et dekknavn for noen andre. Det er flere grunner til disse mistankene. Her er et par.

1. Skuespillene viser til en beherskelse av en rekke fagområder. Det er begrenset hva en sønn av en hanskemaker kan gape over.
2. Shakespeare har et enormt ordforråd. Han bruker neste 20.000 forskjellige ord, hans samtidige brukte i gjennomsnitt 5000 – 7000.
3. Hvorfor finnes det ikke flere dokumenter med Shakespeares håndskrift. De eneste 3 er de som står på hans testamente. Ekspertene i håndskrift sier at de ikke kan være skrevet av samme person
4. Det er rart at ingen i hans samtid skrev om ham. Den Elisabetanske tid var kjent for sine intriger og sladder, og Shakespeare måtte ha blitt regnet for en kjendis den gang.
5. Da han døde var der ingen som hyllet han. Da hans samtidige forfattere gikk bort var det hyllestikt og sørgemarsjer.
6. Shakespeare er nevnt i flere offentlige registre, men aldri med tittelen forfatter. Han nevnes kun i forbindelse med kjøp og salg.

Der er dog også meget som tyder på at Shakespeare skrev stykkene, men det er spennende å dykke ned i mysteriene i Elizabeths London.

FOTO GRETHE NYGAARD – STIG HÅVARD DIRDAL FORSIDE